

IŠEIVIŲ DRAUGAS

LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L.R.K. DARBINIKŲ SĄJUNGOS

42

Bellshill, 15 d. SPALIO 1932 m.

PAMALDOS BUS.

Mossend, 15 spalio, šeštadienį, 6 val. vak. išpažintis, sekmadienį 2 val. pamaldos;

Glasgow, 18 spalio, antradienį, 8 val. vak. spalinės pamaldos;

Mossend, 19 spalio, trečiadienį, 6 val. vak. spalinės pamaldos.

Lietuvių visuomeninis gyvenimas Londone.

Visos lietuvių organizacijos Londone, geresnio susiklausimo dėliai, sudarė bendrą draugijų Federaciją. Jos pirmininku yra p. Lingis sekretoriu p. Bulaitis. Dabar įsitikinome, kad tokia organizacijų sąjunga tikrai yra naudinga, nes išvengiama nereikalingų nesupratimų bei nesveiko lenktyniavimo tarp organizacijų. Bendrais gi tautos ar visos lietuvių kolonijos reikalais Federacija atstovauja visas lietuvių grupes.

Sekmadienį spalio 9 d. įvyko Londone lietuvių parapijos eilinis susirinkimas, koks paprastai įvyksta kiekviename metų ketvirtadaly. Svarbiausias punktas — parapijos komiteto apyskaita už liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius. Šiaip viskas tvarkoj, nuostolio už tą bertainį neturėta, net pora svarų pas kasininką liko. Bet revizija, palyginusi tokį pat laikotarpį už perėjusius metus, pastebėjo, kad šiemet beveik ant 50 svarų mažiau pajamų. Žinoma, čia kaltas bendras krizis, kolonijos sumažėjimas, nes seni miršta, iš Lietuvos naujiems lietuviams nevalia įvažiuoti, — na, vienas antras dėl savymylos ar kitų priežasčių galėjo atsimesti. Dėl to susirinkime ieškota būdų pakelti medžiaginį parapijos pajėgumą, pritraukiant jaunesnius prie aktyvaus dalyvavimo lietuvių parapijoje ir kt. Šia proga komiteto pirmininkas p. Rudzevičius iškėlė didelius mūsų parapijai kolektorių nuopelnus ir viešai padėkojo už jų pasiaukojimą parapijos, o drauge ir visos lietuvių kolonijos labui. P. Kairys, lietuvių klubo pirmininkas, pranešė, kad komisijos nutarta artimiausiam sekmadienį spalio 16 d. 4 val. po pietų visuotinį klubo narių ir prijaunčiausių susirinkimą aptarti šios svarbios įstaigos reikalus. Klebonas su pasitenkinimu pažymėjo sveiką supratimą parapijos reikšmės tarp Londono lietuvių ir jų glaudų tarp savęs ir klebono bendradarbiavimą bendruose parapijos reikaluose. Tuo pačiu patys parapijonys besirūpindami medžiaginiais parapijos reikalais, sudaro geresnes sąlygas klebonui rūpintis tiesioginiais dvasios bei kultūros reikalais; pranešė, kad vietos pa-

siuntinybė ir konsulatss taip pat susirūpinę padėti mums ne tik moraliai, bet ir materialiai. Tas palengvinsią įsteigti lietuvių kalbos ir istorijos kursus vaikams ir suaugusiam jaunimui pajvirinant juos giedojimo dainavimu pamokomis. Dėkojo tėvams, kurie jau siunčia giedoti vaikus bažnyčioje ir dalyvauti procesijose ir patį darbu ar pinigais prisideda prie mūsų pamaldų pagražinimo.

Po parapijos susirinkimo aptarė savo reikalus ir metų ketvirčio gyvenimą šv. Onos draugija, kuri daug gera daro mūsų kolonijai. Reikia tikėtis, kad jos veikimas dar labiau padidės, kai prie jos dar daugiau prisirašys jaunų mergaičių.

Tą dieną paskeblta, kad parapijos komitetas rengia nepaprastai įdomų vakarą lapkričio 20 d. Be to, pranešama, kad Londono lietuviai šio spalio mėn 23 d. 4 val. turės progos paklausti Ministerio p. Sidzikausko ypatingai svarbaus pranešimo apie Klaipėdos ir Vilniaus klausimą, gaivinanat pasiryžimą nenurimti be Vilniaus,

K. V. Mž.

Didelė nelaimė kasykloje.

Pereitą pirmadienį Plank—lane kasykloje, Leigh mieste, Lancashire, atsitiko baisi nelaimė. Darbininkams besileidžiant kasyklon dėlei dar neištirtos priežasties, keltuvus nustojo reikalingoje vietoje, bet smarkiai trenkė žemyn į vandenį. Iš 20 darbininkų tik vienas stebuklingu būdu išsigelbėjo, o visi kiti prigėrė. Veik visi darbininkai buvo vidurinio amžiaus— paliko liudinčias šeimas.

Riaušės Belfaste.

Pereitą trečiadienį Belfastas atrodė lyg karo ar revoliucijos metu, Nedarbas ten pastarąs aukšto laipsnio, ir bedarbiai nepatenkinti gaunama pašalpa. Valdžiai užgynus daryti demonstacijas, bedarbiai mėgino to įsakymo neklausyti. Prasidėjo muštynės tarp bedarbių ir policijos. Paskūnieji pavartojo ginklus. Vienas žmogus nžmuštas, ir kelios dešimtys sužeistų, tų tarpe 8 gan sunkiai. Mima užpuldinėjo vežimus su prekėmis, puolė į krautuves, nešėsi namon ar barstė prekes. Belfastan sukviesta policijos iš viso Ulsteriaus. Nuo 11 val. nakties iki 5 val. ryto užginta mieste vaikščioti.

Redakcijos antraštas:

76 Main Street,
Bellshill, Lanarkshire,
Scotland.

Moterų Draugijos (Bellshill) metinė šventė.

Trečiadienį 19 spalio įvyksta Moterų Draugijos Bellshill skyriaus metinė— šventė. Ryte 10 val. Mossendo bažnyčioj bus atlaikytos egzekvijos už mirusias draugijos nares.

Vakare Drum Hall Bellshill bus vakarienė su programa Narės kviečiamos dalyvauti kaip ryte bažnyčioj, taip vakare prie arbatos. Apsirūpinti bilietais išanksto. Bilietai kaina 9d. Bellshill skyriaus Valdyba.

Koncertas Mossende.

Sekmadienį 16 d. spalio tuoj po pamaldų vietinė Sąjungos Kuopa Bažnytinėje svetainėje rengia gražų koncertą.

Bellshill artistai mėgėjai suvaidins gan gražų ir pamėginantį veikalą

„Į Tėvynę“

Dvieju aktų vaizdelis Be to bus kitokių pamarginimų. Kviečiame visus senus ir jaunus vietinius ir aplinkinių kolonijų apsilankyti į šį gražų koncer.

Įėjimas—sidabrinė auka.

Kuopos Valdyba.

Šeimyniškas Vakaras.

Bellshill Sąjungos Kuopa ir Moterų Draugija rengia gražų ir linksmą šeimynišką vakarą savo svetainėje šeštadienio vakarą 29 spalio Vakarą prasidės 5 val. vak. ir baigsis 11 val. 30 min. nakties.

Bilietais dar galima gauti išanksto pas abiejų draugijų komiteto narius.

Kviečiame visus kaip senus, taip jaunus apsilankyti į mūsų vakarą,

Bilietai kaina tikrai 1/.

Rengėjai.

Vaidinimas Glasgowe.

Šį sekmadienį 16 spalio 5 val. 30 min. vak. Glasgowe S. L. K. Moterų Draugijos skyriaus Blarvybes Draugijos svetainėje rengia gražų vaidinimą. Scenoje bus pastatyti du veikalai:

Komedija „Kvailių gatvė“ ir drama „Žydo kerštas“, paimtai garsaus Shakespearo veikalo „Merchant Venice“.

Kviečiame ne tik Glasgowiečius, bet ir iš tolimesnių kolonijų atvykti ir pamatyti šiuos gražius veikalus.

Įėjimas—sidabrinė auka.

Po vaidinimui — draugijos mėnesinis susirinkimas. Valdyba

J. Butkevičius.

PAVARGĖLĖ—VALKATA.

Northumberland Valstijoje, Anglijoje, gražioje plačioje lygumoje augo gražus miškelis. Pro jo medžių viršunes stypso nemažos pilies bokštai. Tai valdovo gyvenimas, kuriam ši plati apielinkė priklauso.

§ § §

Vieną šaltą žiemos dieną kaimelin, kuris dar tolokai nuo pilies stovėjo, bet jos ponia priklausė, atkeliavo kokia tai pavargėlė moteriškė, vėliau gyventojų pavadinta valkata.

Jos drabužiai buvo nusidėvėję, suplyšę, tečiau kiek galint kukliai sulopyti ir švariai išplauti. Moteries galva buvo apsupta skara. Vienoje rankoje ji laikė lazda, su kuria eidama kartas nuo karto pasiremdavo, antroje—pintinę dėželę, kurios veik pasė buvo prisnigta.

Nepažįstamoji pavargėlė atvykusi kaiman pradėjo eiti per kiekvieni namus, prašydama sau šio tokios išmaldos. Jau buvo vėlybas popietis ir pavargėlė sakėsi dar nieko tą dieną nevalgiusi.

Valkatos maldavimai buvo veik be pasekmių. Viena, kad tais metais Britanijoje buvo labai sunkūs laikai, veik badas, o antra—kaimelio gyventojai buvo ir labai negailestingi. Jie neturėjo jokios artimo meilės.

„Eik šalin, tu nudriskusi valkata! Dieną vaikščioji apsižiūrėti, o naktį be abejoj atėisi vogti!“

Tokį ir panašius atsakymus pavargėlė moteriškė gavo didžiumoje kaimelio namų, kuriuose ji apsilankė maldaudama išmaldos.

Perėjusi per visą kaimelį, mažai ką pelnusi, išbarta ir iškoliota, jau ruošėsi aplėisti kaimelį, kai nušalioje kertėje ji pastebėjo stovinčius bene vargingiausius iš visų namelius. Tečiau neveizint į tai, pavargėlė ir čia apsilankė. Priėjusi prie namelio, lėtai pabeldė į duris.

Durys greitai atsidarė ir jose pasirodė suvargusi jauna moteriškė su mažu kūdikiu ant rankų. Jos veidas buvo labai išblyškęs ir pamėlinavęs, kas reiškė kad dėl neturto ji įvairių vargų ir skausmų gyvenime yra iškentėjusi. Drabužiai buvo labai menki, tečiau švarūs ir kukliai sutaisyti.

„Pasigailėkite manes pavargėlės! Štai per visą jūsų kaimą perėjau ir, apart barimų ir kolonimų, niekur nieko negavau... Matote kuris laikas, o aš dar nieko nesuvalgiusi!“... kalbėjo pavargėlė moteriškei.

Kai saulutės šviesa, nuslinkus debesėliui staiga sužiba atsimušusi žemėje, taip gailėtingumo ir artimo meilės jausmas sužibėjo suvargusiame moteriškės veide. Iš jos akių per veidus nuriedėjo dvi didelės it deimantais ašaros.

„Palauk Tamsta valandėlę! Ką man pačiai su vaikeliu V. Dievas davė, tą ir tau duosiu!“ Įėjusi vidun ji pasakė tai savo vyrui.

Kai ji paruošusi užkandį, kokį turėjo, buvo benešanti pavargėlei, jos vyras ją subarė sakdamas:

„Ar nematai, kaip labai šiandien šalta, kad išmaldą laukan neši!?!—Pakviesk ją vidun, juk reikalinga ne tik pasistiprinti, bet ir susilti.—Turėk Tamsta pavargėliams daugiau pasigailėjimo!“

Moteriškė tai išgirdusi, pakvietė pavargėlę vidun, pasodino prie šiltos krosnies. Čia ji pastatė prieš ją savo menką staliuką ir visa kuo, ką turėjo geriausio, ją pavalgidino.

Pavargėlė tuo buvo labai sujaudinta. Jai apleidžiant būtų moteriškė sutaisiusi sendvičių (duora sudėta su virta kiauliena mėsa) jos pintinėlen įdėjo ir dar davė 2 penų pinigų.

Jau pavargėlė buvo beeinanti pro duris kai vyras savo žmonai dar pridūrė:

„Duok jai ir tą kėksą (turkiškos rūšies pyragas), kurį senutė šį rytą savo sunačioms atnešė. Dievas mus pastiprins, ir jie apsieis ir be jo. Kai paaiškinsi, kad pavargėlei ji atidavei, motinėle už tai juk nesupyks, ji atneš jiems kitą!“

Žmona tuo paraginiu įaudamosi pilnai patenkinta, jausmingai pažvelgė į savo vyrą, paskiau suvyniojusi popierinį, įdėjo pyragą pavargėlės pintinėlen.

„Mamytė!—Ar tai mums neduosį to pyrago?! Juk niekam kitam kaip tik mums močiutė ji ir atnešė...—Nors po trupinėlių mums būtumei palikusi, o dabar visą tai senei ir atidavei!“, kalbėjo su ašaromis akutėse vaikučiai, kai pamatė, kad didžiausia jų brangenybė—taip begalo skanus kėksas, jų lupelių nepaliestas, vėl iš namų išėina.

„Vaikeliai mieli! Jėzus Kristus šv. Evangelijoje mus visus mokina mylėti ir šelpti pavargėlius. Reikia juos gelbėti. Gerasis Dievas mums visiems už tai atlygins! Kai tėvelis gaus darbą,—aš jums tankiai po tokį kėksą nupirksiu. Galėsite valgyti ir kasdien po gabaliuką!“, guodė ji savo varkelius. Ir jie tuo nusiramino.

Pavargėlė, sujaudintai savo geradariams padėkojusi už taip nuoširdų jos priėmimą ir visas dovanas, apleidė būtų ir nuėjo savo keliu. Kai išėjo iš kaimelio, —kaž kuriam tikslui ji ypatinai užsikasė knygelėn to namelio nuorę, nors ir visur buvo tą padariusi, kur ji lankėsi.

(Bus daugiau)

KĖSTUTIS—GELEŽINIS VILKAS

(Pabaiga)

Tą įvykį iki mūsų dienų lydi graži ir žavinga legenda. Gediminas, bemedžiodamas Panerių kalnuose, vieną kartą tiek pavargęs, kad tą vakarą nebegrižęs į Trakus, bet apsi- nakvojęs ten pat kalnuose, Čia jis padėjęs galvą ant balno ir sapnavęs geležinį vilką, kuris žiūrė lamas į Lietuvos valdovą, smarkiai kalbėjęs dantis, o jo nasruose buvę dar 100 vilkų. Pastarieji taip smarkiai staugę, kad skambėję kalnai ir girios.

Šitas sapnas, tinkamai išaiškintas, paskatinęs Gediminą toje vietoje įkurti Vilniaus miestą ir čia perkelti iš Trakų savo sostinę.

Kyla klausimas, kurios priežastys pagimdė geležinio vilko legendą ir kas privertė Gediminą keltis iš Trakų į kitą vietą, viso labo tik 4 mylias atstu nuo senosios sostinės?

Tas geležinis vilkas buvo valdovo šeimoje. Tasai vilkas—jau išaugęs į vyrus Gedimino sunus Kęstutis, kuris kiekviena proga kėlė balsą prieš besireiškiančią katalikybės bei pravoslavijos įtaką Lietuvos valdovų rėmuose ir visoje valstybėje. Kęstučiui pritardavo šimtai ir tukstančiai balsų. Visa Lietuvos diduomenė

bajorija ir visa tauta kėlė tokį didelį protestą prieš svetimojo gaivalo įsivyravimą, kad taikingasis Gediminas nusprendė palikti Trakus nesukalbamam geležinės valios užsispyrėliui, Kęstučiui ir apie jį susitelkusiems griežtosios lietuviybės šalininkams, o pats išsikėlė į Vilnių.

Gedimino pastangos pakrikštyti lietuvių tautą ir tuo būdu pašalinti kryžiuočių pavojų liko bergždžios. Nedavė laukiamų vaisių nei taikingoji politika su kitais kaimynais, kuri buvo vedama tikslu išlaikyti Lietuvos valdžioje gudų ir ukrainiečių žemes. Pats Gediminas kautynėse su kryžiuočiais gavo padėti savo galvą, o jam pasimirus, Lietuvai bematant teko grumtis ir su Maskva, ir su lenkais, ir su totoriais,

Tiesa, Kęstučio ir Algirdo kardas tuo tarpu sudraudė visus tuos kaimynus, bet ilgainiui slaviškųjų žemių prikerėsimas prie Lietuvos valstybės įmurdė Lietuvą į nepabaigiamus karus rytuose ir pietuose, privedė prie unijų su lenkais ir pagaliau pražudė mūsų valstybę.

Klaidinga būtų manyti, kad Kęstutis, gindamas lietuviškuosius pradus, o jų tarpe pirmoje eilėje pagoniškąją lietuvių tikiybą, būtų buvęs koks atsilikėlis, nesuprantąs, kad pagonybė buvo jau atgyventa ir turėjo užleisti vietą krikščionybėi. Atvirkščiai, jis puikiai žinojo, kad atėjo laikas krikštyti lietuvių tautą ir pats dėjo nemažą pastangų, kad tą krikštą priartintų. Tačiau jis nepripažino teigiamos reikšmės rytų pravoslavijai, buvo vakarų kultūros žmogus, linkęs prie katalikybės, tik nenorėjo, kad toji katalikybė būtų lietuviams varu primesta ir vestų prie Lietuvos nepriklausomybės praradimo.

Kęstutis svajotojo įvesdinti katalikybę Lietuvoje tuomet, kai kryžiuočių ordinas bus sutrupintas ir lietuvių tautą galės pasikrikštyti nesusiurisdama jokiais politiniais pažadais ir neprarasdama savo teisių laisvai ir nepriklausomai gyventi.

Kad taip yra buvę, rodo tas faktas, kad 1357 m. Kęstutis asmeniškai buvo nuvykęs pas Austrijos ciesorių Karolį IV į jo sostinę Niurenbergą ir savo bei Algirdo vardu pareiškė norą pakrikštyti Lietuvą, jeigu vokiečių ordinais liausis ją užpildinėję ir sugrąžins lietuviams visas jų žemes, Prasiidėjo derybos. Kęstutis ir Algirdas pareikalavę, kad kryžiuočiai sugrąžintų Lietuvai prūsų, latgalių ir žemgalių kraštus ir būtų iškeldininti į Dniepro bei Dono sritis girti krikščioniškąją pasaulį nuo totorių. Šių sąlygų vokiečiai nepriėmė ir derybos liko be vaisių.

Tokiomis aplinkybėmis plieno kardas ir geležies šarvai tegalėjo larduoti lietuvių tautai laisvą ir nepriklausomą gyvenimą ir sudaryti tinkamas sąlygas vakarų kulturai tarpti mūsų krašte.

Geležinio vilko atkaklumu Kęstutis visą savo amžių kovojo, kad tas sąlygas sudarytu, neleisdamas vokiečiams psgruoti lietuvių žemę, o slavams pavergti ją stela. Toje kovoje jis padėjo savo galvą, apvamikuotą lietuviybės gynėjo ir kankinto vainiku 1382 metais.

„M. R.“

X Apskartiūo, a na, jog „alėjaus karaliaus“ Rocifellerio turto vertė nukrito 70 nuošimčių Pirmojo turtas buvo kainuojamas apie 500 milijonų dolerių, o dabar besės vertas tik 150 milijonų.

Lietuvos prekyba su Anglija didėja.

„Lietuvos Aidas“ paduoda įdomių žinių apie Lietuvos prekybos su D. Britanija didėjimą. Daugiausia Lietuva gabena Britanijon bekono. Per šiuo metų pirmuosius šešius mėnesius iš Lietuvos atgabenta suvirš puspenkiolikto tukstančio tonų bekono. Tuo atžvilgiu Lietuva užima ketvirtą vietą (daugiausia bekono įvežė Danija, po jos Lenkija, o trečią vietą užima Olandija) Tuo pačiu laiku Lietuva Anglijon įvežė 3 milijonus, 8 šimtus tukstančių kiaušinių. Taipogi kyla Lietuvos sviesto eksportas maineton šalin. Toliau, žymią vietą pradeda užimti rasta, lentos ir celiulioza, iš kurios dirbamas popierius.

Norėdama su Britanija palaikyti prekybą Lietuva kaskart čia pradeda daugiau prekių pirkti. Pereitą vasarą Lietuvos geležinkeliams užpirkta daug anglių, ar ne 50 tukstančių tonų. Taipogi pirkti čia druskos. Pirmo tų daiktų buvo perkama kituose kraštuose. Silkių per šešius mėnesius Lietuvos išvežta apie pusketvirto tukstančio tonų.

Pasmerkė Japonus.

Tautų Sąjunga buvo paskyrusi komisiją ištirti kiniečių japonų ginčą. Tos komisijos pirmininku buvo lordas Lytton. Minėta komisija pripažino, kad Japonija neteisėtai užgrėbė kiniečių teritoriją. Įsteigimas atskiros Mandžurijos valstybės, kuri ištikrųjų bus griežtoje japonų priežiūroje, japonų kaltės nesumažina. Komisija pripažįsta, kad japonai nusikalto tarptutinėms sutartims. Bet ar Tautų Sąjunga mokės priversti Japoniją tas sutartis gerbti, labai abejotina.

Lietuviai Ugninėje Žemėje

Atlanto vandenyne palei San Jorže įlanką 1898 metais įsikūrė lietuvių kolonija. Atvykusiam iš Lietuvos Jonui Šlapeliui dar teko kariauti su čiabuviais indijonais. Užvaldęs didelius žemės plotus, įsteigė didelius gyvulininkystės ūkius. Senukas Jonas pernai mirė. Paliko jis savo sunui 8 laguas žemės, kas sudaro apie 40,000 ha, ir 10,000 avių. Kiti lietuviai turi tiek mažiau žemės ir gyvulių. Visoj Sarmieto kolonijoj yra 34 lietuviai ūkininkai.

Keistas dalykas, kad ten esą lietuviai gyventojai labai linkę ištautėti. Ypač moterys. Ištekėdamos jos už pusjuodžių, argentiniečių arba chiliečių vyrų tuo ištautėja. Vyrų veda Morochos argentinietes arba pusjuodes chilies.

Pirmiausias kas savaitę lietuviai darydavę balius iš eilės pas visus lietuvius ūkininkus. Dabar, sunkiems laikams atėjus, užmiršo apie balius. Kiekvienas žuri, kad tik turėtų ko pavalgyti. Darbininkas sutinka dirbti už maistą, o pilinginto atlyginimo sutinka laukti tol, kol pagerės laikai. Jei ats rastų kas pirktų ūkius, jie mielai parduotų ir važiuotų į Lietuvą.

„L.A.“ D.

Pavogė vežimą degtinės.

Rugsėjo mėn. 16 d. vakare Jurbarko gyventojas Orelis Šmolnikas vėžė iš Kauno į Jurbarką vežimą valstybinės degtinės. Vilkijos valsčiuje, ties Kvesų malunu, Šmolniką užpuolė keli girti vyrai, smarkiai sumušė ir sėdę į vežimą su degtine nuvažiavo nežinoma linkme.

Užpultasis, išitraukęs revolverį, mėgino gintis, bet užpuolikai tuoju puolė revolverį atimti. Besigrumiant revolveris iššovė ir kulka perėjo Šmolnikui per kairiosios rankos delną. Policija piktadarių ieško.

Nusižudė Amerikos lietuvis

Amerikoj nusienuodijo žinomas daktaras ir lietuvių kariųjų tarpe veikėjas A. J. Karalius. Jis nusižudęs dėl ekonominių sunkenybių ir nemalonumų iš žmonos pusės, su koria jis buvo persiskyręs. Savo knygas ir mokslo įrankius jis užrašė Lietuvos universitetui.

Trumpos Žinios.

X Kodak'o fotografijos aparato išradėjas George Eastman, nusišovęs pereitą kovo mėnesį, paliko apie 25 milijonus dolerių turto. Veik visą tą turtą jis užrašė mokslo ir labdarybės įstaigoms.

X Maskėnų kaime, Panemunėlio valsčiuje Rokiškio aps., viena moteris sukapojo du savo vaikus, 14 ir 15 m. amžiaus. Turbut jai protas pasimaisė.

X Čekoslovakijoje išeina penki dideli katalikų dieuraščiai, kurių vienas turi net 140 tukstančių skaitytojų.

X Šiauliuose baigiamas statyti didelis bekono fabrikas. Jame galima bus paskersti į dieną tukstantis kiaulių. Fabrikas su sandeliais ir kitais įrengimais užima 8 hektarų žemės plotą.

X Ikišiol Lietuvos kinematografuose filmų užrašai būdavo net trimis kalbomis, bet nuo 1 spalio užrašus beleidžiama dėti tik lietuvių kalba. Tai gražiau ir pagoriau.

X Nors Punsko parapijoje lenkų kaip ir nėra, bet lenkų valdžios pastangomis parapijos bažnyčioje įvestos ir lenkiškos pamaldos. Nesant kam lenkų kalba pamokslų klausyti, tai daryti verčiami lietuviai.

X Kalifornijoje, Amerikoje, nuo smarkaus lietaus vanduo nunesė tiltus ir nuvertė nuo bėgių traukinį. Žuvo 40 žmonių.

X Kauno priemiestyje Vilijampolėje steigama nauja parapija. Kolkas pamaldos laikomos laikinoje koplyčioje. Dabar Kaune jau bus 6 parapijos.

X Paskutinioji didžiulė Airijos ligoninėms lioterija įplaukų turėjo £3,623,448 Iš tų pinigų £2,378,939 eina dovanoms.

X Newfoundlandė daug kalbama apie at rastus aukso sluogsnius Labradoro pussalyje. Newfoundlandui priklausančiame.

X Netoli Bradfordo, Anglijoje, automobilis atsimušė į stulpą. Tris žmonės negyvai užsimušė, o vienam nulaužta koja.

X Knightswood'e Glasgovo miestas pastatė didžiulį garažą, kurio oficialis atidarymas įvyks 20 spalio. Jame galės sutilpti 200 dvilubių autobusų. Tai didžiausias garažas Britanijoje.

X Lietuvos Raudonojo Kryžiaus lioterijos, dabar jau valdžios prižiūrimos, pelnas paskirstytas keletai labdarinčių draugijų. Tarp tų pašalpos gavo Kudikėlio Jėzaus draugija, šv. Vincento draugija ir Aklųjų Institutas.

X Buvęs Lietuvos Pasiuntinybės Londone sekretorius ir kurį laiką ėjęs atstovo pareigas p. Račkauškas buvo išsiustas konsulu į Pietų Afriką. Šimet konsulatą ten panaikinus, p. Račkauškas buvo atšauktas į Kauną. Pagaliaus jam iš Afrikos negryžtant, jis iš valstybinės tarnybos atleistas.

X Per viešą rinkliavą Glasgovo miesto gatvėse šv. Vincento draugijai 1 spalio surinkta £939. Šiais metais surinkta kiek daugiau, negu pereitais metais.

X Rugsėjo 27 dieną palei Bagotąją, netoli Pilviškių, nusileido amerikiečių balionas su dviem lakunais. Jie išlėkė iš Bazelio, Šveicarijoje. Lenktynėse šimet dalyvavo 16 balionų. Toliausia nulėkęs balionas skaitosi laimėjęs lenktynes.

X Spalio 3 dieną Vokietijos prezidentui Hindenburgui sukako 85 metai amžiaus. Ta proga jis susilaukė daug sveikinimų.

X Atpiginus Lietuvos degiinę, policija sumina žymiai daugiau girtų žmonių. Bravorininkai rengiasi atpiginti ir alų.

Nepaprastas atsivertimas.

Vienas Londono protestantų pastorius, su savo 8 metų suneliu, kartą nuėjo į katalikų bažnyčią. Vaikutis paklausė, kodėl prieš didįjį altorių dega lempelė, nors dar visai šviesu.

„Kad primint tikintiems, jog ten, švent—namy, yra Kristus“, atsakė tėvas.

„Ak, kaip norėčiau aš jį pamatyti!“

Ar galėčiau Jėzų matyti?“, sušuko jautriai vaikelis. „Matai, kad yra uždaros durelės“, šypsodamasis atsakė tėvas.

„Tai, tėveli paprašyk, kad jas atidarytų“, „Negalima, už tų durelių dar yra tamsus uždangalas, slepiąs nuo žmonių akių Kristų“, atsakė susimąstęs pastorius, nes jau širdies gilumoj nuo seniau jautė troškimą pereiti į Katalikų Bažnyčią, bet sulaukė įvairios priežastys, ypač užimamoji pastoriaus vieta ir su tuo surištos nemazos pajamos.

Kitą dieną nuvyko į protestantų susirinkimą. Berniukas, akylai apsidairęs, staiga paklausė:

„Kodel čia nedega lempelė? Ar čia nėra Jėzaus?“. Tėvas, valandėlę pasvyravęs, tarė: Žiūrėk, štai kryžius, kurs mums primena Nukryžiuotąjį!“

„Ne, tėve, geriau eikim ten, kur yra pats Kristus ant altoriaus“, sušuko berniukas,

Ši valanda pastoriumi buvo tiesiog malonės valanda. Jis nutarė daugiau nespriešinti karštąjį tikinčią širdžiai ir, nugalėjęs visus skrupulus, tapo pavyzdingas katalikas. Jis sakydavo, kad gal dar but ilgėliau svyravęs, jei ne anas paprastas, o taip iškalbingas vaikelio klausimas, kurs galutinai jį įtikino ir privertė apsispręst. Sulietuvimo. Kekipitis.

Paminklas Lietuvos kariams Latvijoje.

Spalių 2 d. Lašų valsčiuje buvo atidarytas Lietuvos kariams paminklas, kritusiems Latvijos teritorijoje, Červonkos laukuose kovojant nepriklausomybės laikais. Iš Lietuvos buvo nuvykusi kariuomenės vadovybė su vyr. štabo viršininku gen. Kubiliūnu priešaky. Daugavpily juos sutiko latvių kariuomenės vadovybė su kariuomenės vadu gen. Penkiu. Paminklas pastatytas Lašų valsčiuje, ant kalvos. Jo šventinimą atliko pralotas Stulginskis, atvykęs iš Subačiaus. Po pašventinimo iš Lietuvos ir latvių pusės pasakyta kalbos. Latvių kalbėtojai dėkoja Lietuvos kariams už suteiktą jiems pagalbą sunkiais nepriklausomybės kovų laikais.

KORESPONDENCIJOS.

G l a s g o w. Sekmadienį 9 spalio V.V. S-gos skyrius Glasgow'e Blaivybės dr-jos svetainėje suruošė gražų koncertą paminėjimui 12-kos metų sukaktuvių nuo to laiko, kai lenkai smurto keliu pagrobė mūsų sostinę Vilnių.

Pirmiausia V.V. S-gos nariai suvaidino gražų ir jaudinantį veikalą, 3-jų aktų dramą „Laisvės Keliais“ (pirmąją dalį). Vaidinimas nevienam išspaudė ašaras, matant kiek pradžioje Lietuvos kurimosi mūsų tautiečiai nuo lenkų ir vokiečių sprespaudos turėjo iškentėti.

Veikalas suvaidinta gerai ir gražiai, ir visiems jis labai patiko.

Po vaidinimui mažiutė mergaitė gražia padeklamavo apie Vilnių eilutę; „Aš mylėsiu namelį“.

Paskiau Pr. Darkša, V.V. S-gos pirmininkas, pasakė karštą ir patriotišką įžanginę prakalbėlę.

Po jo, gerb. kun. J. Petrauskis laikė ilgą įdomią paskaitą apie Vilnių. Savo paskaitoje jis plačiai nupiešė, kaip Vilnius buvo pagrobtas, kodėl lietuviai nori jį atgauti, kaip lenkai, ypač dvarininkai, žiūrėjo į Lietuvos Tautos atginimą ir t.t.

Jis nurodė, kad norint atgauti Vilnių, Lietuva privalo kiek tik galima daugiau savo viduje tvarkytis, duoti gerą pavyzdį, patraukti savo pusėn gudus ir ubrainiečius ir stiprinti savo brolių vilniečių tautinį susipratimą. Gaila, kad dėl stokos vietos laikrašty negalima paskaitos turinio plačiau laikrašty paminėti.

Paskaita žmonėms labai patiko, ir visi ja nemaž domėjosi. Po paskaitai 6 lietuviai vaikinai, kurie turi sudarę lupinių armonikų orkestrą, labai gražiai pagrojo lietuviškų dainų.

Galop Bl. dr-jos koras pritaikintomis dainomis, surištomis su Vilniumi, pagaliau Lietuvos Himnu, viską užbaigė.

Žmonių buvo pilna svetainė, ir vis koncerto ir paminėjimo programa buvo patenkinti.

Raportėris.

G l a s g o w. Pentadienį 7 spalio Glasgow'e Blaivybės dr-ja suruošė gražų šeimyninį vakarą su bendra visiems dalyviams arbata ir užkandžiais. Jis praėjo, kaip ir visuomet, jaukiai ir linkmai. Vienintelis tebuvo jaučiamas trukumas, kad gerb. kun. J. Petrauskis, mūsų dvasios vadas, dėl kurių nors priežasčių šį kartą negalėjo apsilankyti.

Vakarėlio programa šį kartą buvo trumpa. Po vakarienės prasidėjo jaunimo šokiai, kurie tęsėsi iki 2 val. ryto. Žmonių šį kartą taipogi daug neapsilankė, nes dabar tankiai įvairios pramogos daromos, antra—buvo ir blogas tą vakarą oras.

Blaivybės valdyba pasidaravusioma moterims ir kitiems visiems nuoširdžiai dėkoja.

Raportėris.

G l a s g o w. Šeštadienį 8 spalio Glasgowo Lietuvių Futbolo Komanda turėjo pirmą žaidimą Glasgowo Taurei laimėti su „Carmyle Fernleas“, škotų Glasgowiečių komanda Fernleas Park stadijone Carmyle, Glasgowe.

Abi komandos išėjo lygomis, gavo po 1 golą. Pažymėtina, kad antrą puslaikį lietuviai žaidė tik su 10 žaidėju. Tačiau škotams ne pasidavė. Ateinantį šeštadienį žaidimas bu-

su ta pačia komanda atnaujintas Glasgow Green Parko stadijonuose. Lietuviai tikisi juos nugalėti. Golą škotų vartuosna įmušė Pr. Valaitis. Garbė už jam už tai!

Raportėris

G l a s g o w. Šeštadienį 8 spalio p. M. Raulinaitis su žmona vėl surengė gražų atminimą už savo mirusiųjų vėles. Rytmetį šv. Luko bažnyčioje ta intancija atlaikytos šv. mišios, kurių išklausti susirinko gražus mūsų tautiečių būrys.

Vakare p. Raulinaičių namuose susirinko apie 20 asmenų, daugiausia šv. Pranciškaus 3-jo Ordino ir Gyvojo Rožančiaus nariai. Dar pasimelsta, o po to vaišinga šeimninė pietė susirinkusiems vakariene. Kad ir kiti škotijos lietuviai katalikai šį gražų pavyzdį pasektų!

Dalyvavęs.

B e l l s h i l l, Pereitą sekmadienį įvyko vietinės Sąjungos kuopos susirinkimas ir mokestis, iš viso buvo sumokėta £1.9 4. Buvo kalbama apie kelius dalykus, tarp svarbiausių buvo nutarta kas sekmadienį daryti paskaitas kuopos nariams, kurios ir prasidės ateinantį sekmadienį 19 spalio nuo penktos valandos. Be to buvo sumanyta daryti vaikams (dar mokyklą einantiems) vakarinius kursus, t.y. pamokyti juos savo tėvų kalbos, taip pat ir lietuviškai skaityti ir rašyti. Šių kursų pradžia bus šį pirmadienį 7 val. vak., tad prašom tėvų, kad kuodaugiausia vaikų leistų eiti į šiuos vakarus. Neduokim savo tautos vardui žūti tarpe anglių, nes mes matome, kad anglai kiek galint deda pastangas, kad tik iš mus jaunų vaikų atimti mūsų bočių kalbą. Tad broliai, sesers, nesnauskim, bet leiskim savo vaikus į šiuos rengiamus kursus, neduokim lietuvių bei pražūti.

Yo—Yo

Šokis Šokis.

Sąjungos Centro Komitetas rengia didelį šoki 14 d. spalio m, Uddingston Victoria Hall Bažnytinėje svetainėje. Šokių pradžia 9 val. vak. ir tęsis iki 3 val. ryto. Muzika bus kuopuikčiausia.

Įėjimas—vyrams 1/2, merginoms 6d. Drabužių priežiūra 1d. Prašome visus jaunuolius atsilankyti smagiai pašokti ir linksmi laiką perleisti. Pelnas bus skiriamas „Iš. Dr.“ naudai.

P. S. Prašome iš kitų kolonijų tą dieną atsilankyti į mūsų šoki. Su pagarba.

S. C. Valdyba.

JOSEPH POTTS IR CO.
Hamilton Rd., Bellshill.

MOTORIARŲ ISNUOMOTOJŲ IR LAIDOTUVIŲ RENGĖJAS.

Laidotuvėms turiu motorkarų arkliniu vežimu.

Įstaiga atidara dieną ir naktį. Parduoda ir taiso motorkarius ir motorinius dviračius.

Visi darbai atliekami gerai prenamomis kainomis.

Telefonas Bellshill 6.

GLASGOWO LIETUVIA MS.

JOHN HUGHES

Graborius ir laidotuvių vedėjas.

Patarnauju laidotuvėse kuopuikčiausia reikale.

Prašau atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti. Mano patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus.

Mano įstaigoje galėsite susikalbėti avo kalba. aš turiu lietuvių kuris visuomet patarnaus kuogeriausia.

Mano įsteigos

118 CROWN STREET, ir
112 GARNGAD ROAD.

TELEFONAS SOUTH 1304

Jeį turite Laidotuvių

ir jums šiaip reikalinga auto

pasisamdyti kreipti

r. ir J. Sherry.

Jų įstaigos yra šiose vietose

178 Quarry St. Hamilton

45 Park St. Motherwell.

Shieldmuir St, Craigneuk.

Mossend X, Mossend.

Prašome įstėmyti mūsų

staigų telefono numerius:

Hamilton 530, Motherwell 430

Craigneuko skyriui, Wishaw 2,

Mossendo skyriui, Bellshill 93.

JAMES KIRKLAND

PAMINKI DIRBĖJAS

Gražių stiprių ne
giomis kainomis

Įstaigos atdaros
adienio vakari

Prašome įstėmyti
telefono numerius:

Bellshill — 115

Motherwell — 96

DIRBTUVIŲ ADRESAI

Airbles St, Motherwell
ir Bothwell Park Kapinėse
Bellshill

Skyrius Airbles Kapinėse

LIETUVIŠKA KEPTUVE.

Senausia visam kotlande

Kepa Lietuvišką duoną

Kas tik reikalauja pristatom visur

Rašykite: "Varpas", Bakery

31 Calder Road.

Mossend Bellhill